

Briselē, 2017. gada 1. jūnijā
(OR. en)

9823/17

Starpiestāžu lieta:
2015/0278 (COD)

SOC 447
MI 465
ANTIDISCRIM 30
AUDIO 79
CODEC 944

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I)
Saņēmējs:	Padome
Iep. dok. Nr.:	9483/1/17 REV 1 SOC 414 MI 438 ANTIDISCRIM 28 AUDIO 70 CODEC 875
K-jas dok. Nr.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 - ADD 3 - COM(2015) 615 final
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz produktu un pakalpojumu pieejamības prasībām – progresu ziņojums

I. IEVADS

2015. gada decembrī Komisija publicēja Eiropas Pieejamības akta (EPA) priekšlikumu, kura pieņemšanas rezultātā personām ar invaliditāti Eiropas Savienībā (ES) kļūtu pieejamāki dažādi produkti un pakalpojumi. Gan tehniskā, gan politiskā līmeņa diskusijās delegācijas ir paudušas plašu atbalstu šā priekšlikuma mērķim. Arī Iestāžu paziņojumā par ES likumdošanas prioritātēm tika atzīts, ka ierosinātais EPA ir viens no tiem dosjē, pie kura Eiropas Parlamenta, ES Padomes un Eiropas Komisijas likumdošanas darbam būtu jānorit ātri, un darbs, ja iespējams, būtu jāpabeidz pirms 2017. gada beigām.

Maltas prezidentvalsts ir veltījusi daudz resursu, virzot uz priekšu darbu pie EPA, tostarp padziļinātas diskusijas par šo dosjē Pastāvīgo pārstāvju komitejā. Kopumā pusgada laikā darba grupa šim dosjē veltīja septiņas sanāksmes.

Visas delegācijas par šo priekšlikumu kopumā ir saglabājušas vispārējas izpētes atrunas. Dānijas, Maltas un Apvienotās Karalistes delegācijām ir parlamentāras izpētes atrunas.

Tajā pašā laikā Eiropas Parlaments ir izskatījis dosjē komitejas līmenī, bet vēl nav pieņēmis atzinumu plenārsēdē ¹.

II. PREZIDENTVALSTS MALTAS PIEEJA

2016. gada beigās Komisijas priekšlikums bija plaši apspriests divu prezidentūru laikā, taču Padome vēl nebija izklāstījusi savu pieeju. Lai noskaidrotu situāciju, prezidentvalstis Malta un Slovākija 2016. gada decembrī delegācijām nosūtīja izvērstu anketu ².

Delegāciju atbildes sniedza skaidrāku priekšstatu par to bažām, tostarp attiecībā uz priekšlikuma struktūru, darbības jomu, pieejamības prasībām, kas iekļautas I pielikumā, un administratīvo un finansiālo slogu, ko EPA varētu uzlikt ekonomikas dalībniekiem (tostarp MVU) un iestādēm. Jo īpaši vairākas delegācijas pauda uzskatu, ka EPA darbības jomā nebūtu jāiekļauj citi Savienības instrumenti (piem., ES fondi un publiskais iepirkums), kuros jau ir ietverti pienākumi nodrošināt pieejamību (sk. priekšlikuma 1. panta 3. punktu).

¹ Referents vadošajā atbildīgajā komitejā (*IMCO*) ir *Morten LØKKEGAARD* (DK/*ADLE*). *EMPL* komitejas referents ir *Adám KÓSA* (HU/*PPE*).

² Dok. 15480/16.

Pamatojoties uz atbildēm, kas sniegtas uz anketas jautājumiem, un uz turpmākajām apspriedēm darba grupā, prezidentvalsts Malta sagatavoja vairākus secīgus redakcionālo ierosinājumu kopumus. Turklāt Pastāvīgo pārstāvju komitejai tika lūgti politikas norādījumi par EPA struktūru un darbības jomu, kā arī par īpaša pieejamības marķējuma iespējamo iekļaušanu direktīvā ³.

Prezidentvalsts ar gandarījumu atzīmēja, ka Pastāvīgo pārstāvju komitejas diskusijas sniedza darba grupai šādus skaidrus norādījumus:

- EPA būtu jākoncentrējas uz atsevišķiem produktiem un pakalpojumiem;
- EPA darbības jomā nebūtu jāiekļauj pienākumi, kas ir saistīti ar citiem priekšlikumā minētiem Savienības instrumentiem (piem., ES fondiem un publisko iepirkumu), kuros jau ir ietverti pieejamības pienākumi;
- EPA struktūrai būtu jāpaliek tādai, kā to ierosinājusi Komisija (jaunais tiesiskais regulējums (JTR) un tirgus uzraudzības pasākumi, ievērojot Regulu (EK) 765/2008, attiecībā uz pieejamības prasībām, kas ietvertas EPA), ņemot vērā, ka attiecīgā struktūra var tikt izmantota dažādu produkta risku veidu gadījumā;
- runājot par audiovizuālo nozari, būtu svarīgi noskaidrot, kuri aspekti būtu jāiekļauj Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā (AVMS) un kuri – EPA;
- būvētā vide nebūtu jāiekļauj direktīvā, jo direktīvā *per se* nebūtu jāiekļauj ieteikumi vai fakultatīvi noteikumi;
- tā kā vairākas delegācijas pauda bažas, ka īpaša uz atbilstīgiem produktiem izmantojama pieejamības marķējuma ieviešana varētu radīt administratīvo slogu, nebūtu lietderīgi šādu marķējumu ietvert EPA.

³ Dok. 6744/1/17 REV 1.

III. GALVENĀS IZMAINAS, KO IEVIESUSI PREZIDENTVALSTS MALTA

Kas attiecas uz konkrētām nozarēm, produktiem, pakalpojumiem, pieejamības prasībām un citiem direktīvas projekta elementiem, turpmāk ir minētas vissvarīgākās izmaiņas, ko veikusi prezidentvalsts ⁴.

Ir sīkāk precizēts **to produktu klāsts, ko aptver EPA** (1. panta 1. punkts). Kopumā šī teksta daļa netika uzskatīta par pretrunīgu, taču ir pievienoti šādi precizējumi: aptvertie pašapkalpošanās termināļi ir tie, kas ir *paredzēti pakalpojumiem, kas ietilpst direktīvas darbības jomā* (piemēram, bankomāti banku pakalpojumiem un reģistrācijas automāti pasažieru pārvadāšanas pakalpojumiem). Turklāt darbības jomā ir ietvertas *e-lasīšanas ierīces*.

Noteikumos par **pakalpojumiem, ko aptver EPA**, (1. panta 2. punkts) ir ieviesti vairāki precizējumi. Pakalpojumu saraksts kopumā ir palicis nemainīts; darbības joma aptver elektronisko komunikāciju pakalpojumus, pakalpojumus, kas nodrošina piekļuvi audiovizuālo mediju pakalpojumiem, dažus pasažieru pārvadāšanas pakalpojumu elementus, patērētājiem paredzētus banku pakalpojumus, e-grāmatas un e-komerciju. Darbības jomā ir ietverti pakalpojumi, ar ko atbild un reaģē uz ārkārtas paziņojumiem. Tomēr ir precizēts, ka pakalpojumi ir *sniedzami patērētājiem*. Tā kā vairums EPA priekšlikumā iekļauto pakalpojumu jau tiek regulēts Savienības līmenī, ir svarīgi, lai jebkādas saiknes starp EPA un citiem nozaru tiesību aktiem EPA tekstā būtu skaidras un nākotnes vajadzībām piemērotas; tādēļ prezidentvalsts šajā sakarā izdarīja vēl citus grozījumus. Grozījumi 1. panta 2. punkta tekstā ir radījuši nepieciešamību veikt turpmākus grozījumus definīcijās 2. pantā un apsvērumos.

Pēc darba grupas pēdējās – 15. un 16. maija – sanāksmes prezidentvalsts vēl vairāk pilnveidoja darbības jomas formulējumu attiecībā uz šādiem elementiem: "interaktīvi pašapkalpošanās termināļi" pakalpojumu sniegšanas kontekstā (1. panta 1. punkta b) apakšpunkta iv) punkts), "elektronisko komunikāciju pakalpojumi" (1. panta 2. punkta a) apakšpunkts), "pašapkalpošanās termināļi" transporta pakalpojumu (1. panta 2. punkta c) apakšpunkta iii) punkts), e-grāmatu (1. panta 2. punkta e) apakšpunkts) un autortiesību (1. panta 4. punkts) kontekstā.

⁴ Jaunākais prezidentvalsts teksts ir iekļauts dokumentā 9483/17 ADD 1.

No teksta ir svītrots 1. panta 3. punkts par **piemērošanas jomu** un VI nodaļa (21.–23. pants) par **pieejamības prasībām citos Savienības tiesību aktos**, kā arī attiecīgās I pielikuma daļas. Pēc šā darbības jomā izdarītā svītrojuma no EPA teksta ir svītrotas visas atsauces uz publisko iepirkumu un ES fondiem.

2. pantā ir pievienotas vairākas **jaunas definīcijas** ("patērētāju galiekārta ar interaktīvu skaitļošanas spēju, ko izmanto, lai piekļūtu audiovizuālo mediju pakalpojumiem", "ārkārtas paziņojums", "ārkārtas izsaukumu centrāle", "neatliekamās palīdzības dienests", "mazie un vidējie uzņēmumi", "patērētāju galiekārta", "interaktīva skaitļošanas spēja", "e-lasīšanas ierīce", "viedās biļetes" un "elektroniska biļešu pārdošana"). 2. pantā ir svītrotā "universālā dizaina" definīcija, jo šis jēdziens nav izmantots pašā leģislatīvajā tekstā.

Ņemot vērā dalībvalstu bažas, prezidentvalsts pilnīgi pārstrādāja **3. pantu un I pielikumu, kur izklāstītas pieejamības prasības**. Vispārējās prasības, kas attiecas uz visiem produktiem un visiem pakalpojumiem, kuriem piemēro šo direktīvu, ir izklāstītas attiecīgi I pielikuma I un III iedaļā. Pārējās I pielikuma iedaļas attiecas tikai uz konkrētiem produktiem (II iedaļa) vai pakalpojumiem (IV iedaļa). Pateicoties šādai struktūrai, I pielikums ir kļuvis racionālāks (mazāk atkārtotāšanās), kā arī ir iespējams pēc vajadzības paredzēt pieejamības prasības attiecībā uz konkrētām nozarēm vai produktiem. Lai **novērstu iespējamus konfliktus starp EPA un Savienības nozaru tiesību aktiem**, kuri jau reglamentē pieejamību transporta nozarē, ir pievienoti skaidrojumi 1. un 3. pantā (sk. īpaši 3. panta 11.–16. punktu).

Tā kā vairākas delegācijas norādīja uz bažām par to, ka MVU un mikrouzņēmumiem pieejamības prasību izpilde, iespējams, varētu izmaksāt ļoti dārgi, prezidentvalsts ierosināja, ka **mikrouzņēmumus, kas piedāvā pakalpojumus**, vajadzētu atbrīvot no EPA paredzēto pieejamības prasību izpildes (jaunais 3. panta 4. punkts).

No EPA ir svītrotā arī būvētā vide.

Formulējumi pantos, kas attiecas uz *pienākumiem, kas jāpilda uzņēmējiem*, kuri veic darbības ar produktiem (ražotājiem, pilnvarotiem pārstāvjiem, importētājiem, izplatītājiem, 5.–10. pants) un pakalpojumu sniedzējiem (11. pants), visā tekstā ir grozīti, frāzi "ar pieejamību saistīts **risks**" aizstājot ar "**neatbilstība piemērojamām pieejamības prasībām**" utt. Šajā sakarā veikti grozījumi arī 19. pantā par *tirgus uzraudzību*. Tāpat ir paskaidrots jēdziens "piemērojamās pieejamības prasības".

12. pantā par būtiskām izmaiņām un nesamērīgu slogu ir veikti divi svarīgi teksta formulējuma ierosinājumi, lai samazinātu slogu uzņēmējiem. Pēc tam, kad ir veikts novērtējums par to, vai pieejamības prasību ievērošana radīs nesamērīgu slogu, pakalpojumu sniedzējs, kas izmanto pašapkalpošanās termināļus, var izlemt, ka *tikai daži no tā pašapkalpošanās termināļiem* būs pieejami (jaunais 3.a punkts). Turklāt visiem uzņēmējiem *vajadzīgie dokumenti būs jāglabā tikai 5 gadus* (atšķirībā no priekšlikuma, kur bija paredzēts neierobežots glabāšanas laiks, un no agrākas teksta redakcijas, kur bija paredzēti 10 gadi; sk. 6. punktu).

Prezidentvalsts ir mazliet grozījusi **27.a pantu par pārejas pasākumiem**, jo tika ierosināts, ka dalībvalstis var paredzēt ilgāku pārejas periodu (līdz 15 gadiem) *pašapkalpošanās termināļiem* – atšķirībā no citiem produktiem, kas tiek izmantoti pakalpojumu sniegšanā (tiem pārejas periods ir 5 gadi).

Turklāt prezidentvalsts ir pieslīpējusi dažādus teksta aspektus, ņemot vērā pēdējās diskusijas un saņemtos rakstiskos komentārus. Viss priekšlikuma teksts, kurā iekļautas arī jaunākās prezidentvalsts ierosinātās izmaiņas, ir izklāstīts dokumentā 9483/17 ADD 1.

IV. TURPMĀKĀ VIRZĪBA

Pēc intensīva darba Maltas prezidentūras laikā ir panākts jūtams progress. Darba grupa ir apspriedusi visas teksta daļas un pēc vajadzības atgriezusies pie daudzām tehniskām detaļām.

Tomēr vairākām dalībvalstīm vēl nav pilnīgas nostājas par šo dosjē vai par atsevišķām daļām šajā sarežģītajā tekstā. Tālāka analīze ir vajadzīga jo īpaši par tehniskām detaļām. Dažas delegācijas arī vēlas veikt pašas savu ietekmes novērtējumu, pirms tās pieņems lēmumu par pieeju šim dosjē.

Tā kā visi dosjē aspekti ir izskatīti Padomes darba sagatavošanas struktūrās, prezidentvalsts tagad var sekmīgi turpināt darbu ar to.

Prezidentvalsts uzskata, ka ar tās darba rezultātu ir sperts liels solis ceļā uz to, lai panāktu Padomes nostāju par šo direktīvu. Nākamajā pusgadā Padomes darba sagatavošanas struktūras turpinās diskusijas ar mērķi vienoties par Padomes nostāju un sākt sarunas ar Eiropas Parlamentu.